

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2021 województwo mazowieckie
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język francuski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	13 maja 2021 r. – poziom podstawowy 12 maja 2021 r. – poziom rozszerzony
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	17 września 2021 r.

Opracowanie

Katarzyna Gańko (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Beata Zawisza (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi)

Maria Olchowik (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Opieka merytoryczna

Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

Plac Europejski 3, 00-844 Warszawa

tel. 22 457 03 35, fax 22 457 03 45

e-mail: info@oke.waw.pl

www.oke.waw.pl

Język francuski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2020/2021 egzamin maturalny z języka francuskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz jedno zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		201
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	199
	z techników	2
	ze szkół na wsi	2
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	22
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	173
	ze szkół publicznych	180
	ze szkół niepublicznych	21
	kobiety	144
	mężczyźni	57
	bez dysleksji rozwojowej	176
	z dysleksją rozwojową	25

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 7 uczniów – laureatów i finalistów Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Francuskiego.

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niełyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		13 maja 2021 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		75	
Liczba zespołów egzaminatorów*		1	
Liczba egzaminatorów*		23	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		0	

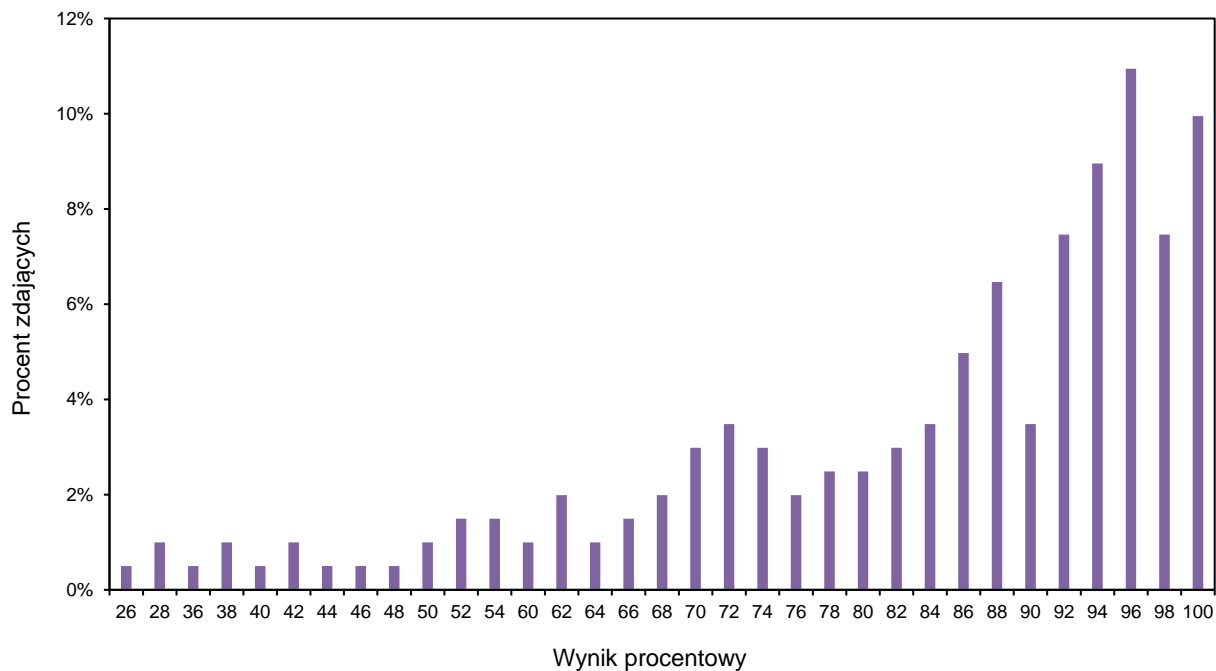
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 1.

Rozkład wyników zdających

TABELA 4.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	201	26	100	88	96	83	17	99
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	199	26	100	88	96	83	17	99
z techników	2	80	84	82	80 ^a	82	3	100
bez dysleksji rozwojowej	176	26	100	90	96	84	16	98
z dysleksją rozwojową	25	38	100	78	78	73	21	100

* Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

a. Istnieje wiele wartości modalnych. Podano wartość najmniejszą.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	90
1.2.			76
1.3.			87
1.4.			82
1.5.			71
2.1.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	83
2.2.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	84
2.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	83
2.4.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	88
3.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	89
3.2.			65
3.3.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	67
3.4.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	55
3.5.			85
3.6.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	82

Rozumienie tekstów pisanych

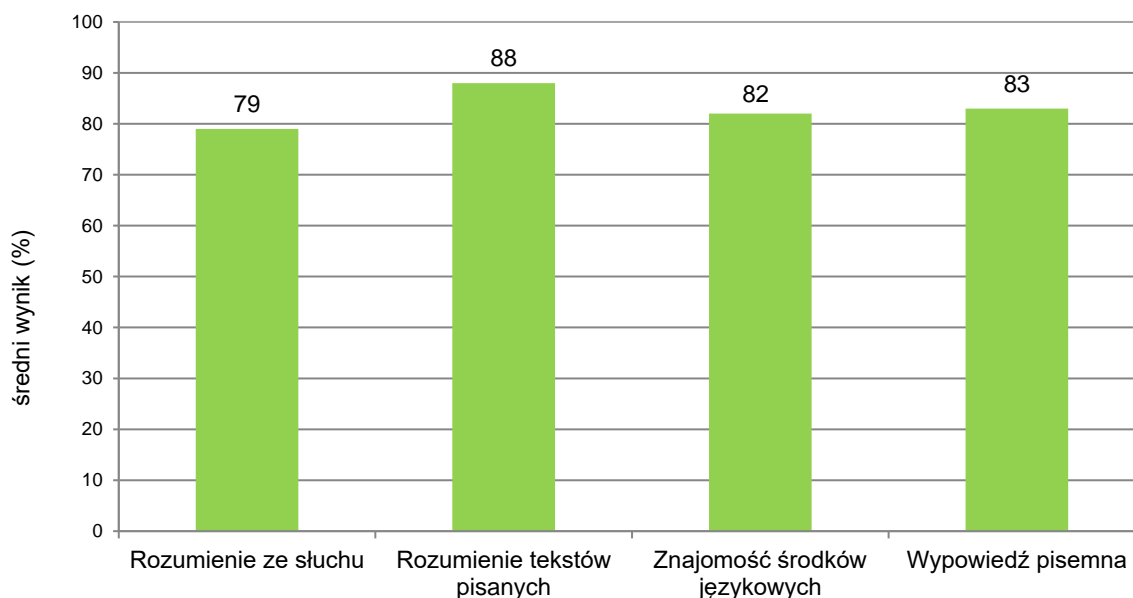
Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	89
4.2.			95
4.3.			96
4.4.			87
5.1.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	82
5.2.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	97
5.3.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	83
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	89
6.2.			93
6.3.			84
6.4.			82
6.5.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	91
7.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	93
7.2.			85
7.3.			80

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	85
8.2.			91
8.3.			86
8.4.			85
8.5.			83
9.1.			65
9.2.			88
9.3.			66
9.4.			86
9.5.			85

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	I. Znajomość środków językowych	5.1) Zdający opisuje [...] przedmioty [...]. 5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.	treść	77
			spójność	91
	III. Tworzenie wypowiedzi	7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia. 7.8) Zdający [...] udziela rady.	zakres środków językowych	87
			poprawność środków językowych	78
IV. Reagowanie na wypowiedzi	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].			
	tj. Wypowiedź pisemna			

WYKRES 2.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2020/2021 egzamin maturalny z języka francuskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		261
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	261
	z techników	0
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	7
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	28
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	225
	ze szkół publicznych	211
	ze szkół niepublicznych	50
	kobiety	197
	mężczyźni	64

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 7 uczniów – laureatów i finalistów Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Francuskiego.

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	1
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	ogółem	1

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 maja 2021 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		86	
Liczba zespołów egzaminatorów*		1	
Liczba egzaminatorów*		23	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		5	

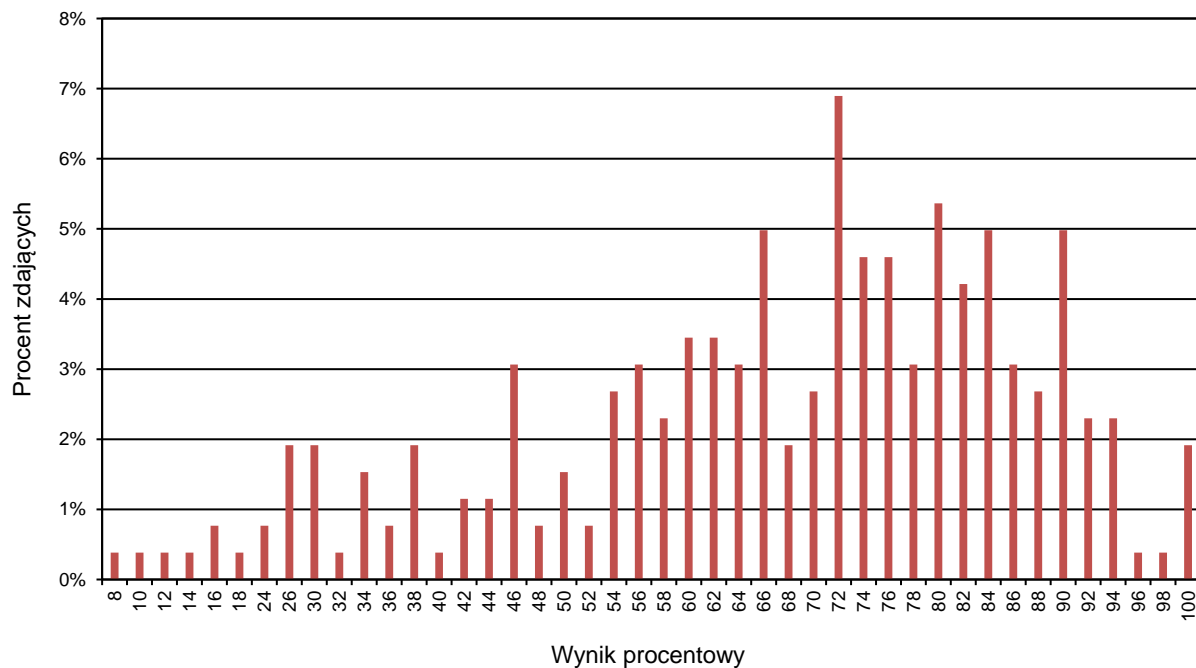
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 3.

Rozkład wyników zdających

TABELA 9.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	261	8	100	72	72	67	20

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	90
1.2.		2.1) R Zdający oddziela fakty od opinii.	67
1.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	91
2.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	77
2.2.			53
2.3.			78
2.4.			46
3.1.			2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
3.2.		89	
3.3.		81	
3.4.		55	
3.5.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	

Rozumienie tekstów pisanych

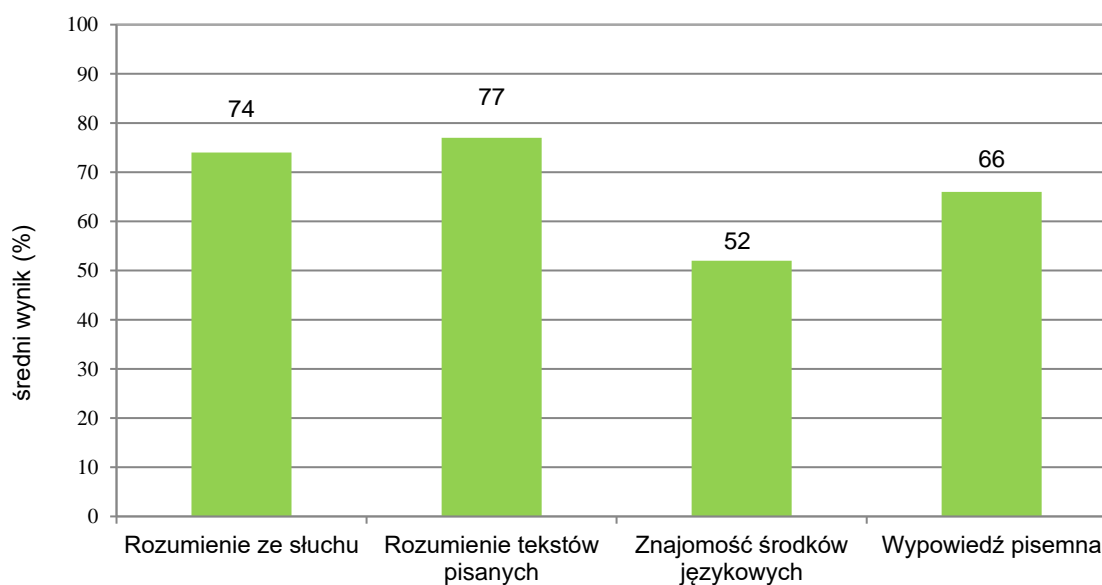
Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	80
4.2.			85
4.3.			83
4.4.			89
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	80
5.2.			59
5.3.			59
5.4.			81
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	87
6.2.			62
6.3.			3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu. 68
6.4.			3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. 84
6.5.			3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. 87

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p>	<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</p>	58
7.2.			57
7.3.			74
7.4.			54
8.1.			63
8.2.			12
8.3.			77
8.4.			51
9.1.			46
9.2.			56
9.3.			43
9.4.			26

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	5.1) R Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	zgodność z poleceniem	70
		5.2) R Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.		
		5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.	spójność i logika wypowiedzi	80
		5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.		
5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.	zakres środków językowych	60		
5.11) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.				
7.4) Zdający proponuje [...].	poprawność środków językowych	54		
1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].				

WYKRES 4.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym wyniósł 83% punktów.

Zdający osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 88%), nieco niższe za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 82%) i za wypowiedź pisemną (średni wynik – 83%). Gorzej poradzili sobie z zadaniami wymagającymi opanowania umiejętności rozumienia ze słuchu (średni wynik – 79%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający uzyskali nieco wyższy średni wynik (81%) za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (77%).

W zadaniu 1. sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji wyniki zdających były dość wysokie: od 71% do 90%. Do najłatwiejszych dla zdających zadań należały zadania 1.1. i 1.4. W udzielonym wywiadzie młody muzyk Petit Biscuit wyjaśnia, że swoją popularność zdobył dzięki platformie muzycznej w Internecie, a więc zdanie 1.1. *Petit Biscuit est connu grâce à un concours musical.* jest fałszywe. Poprawną odpowiedź wskazało 90% zdających. Pod koniec wywiadu Petit Biscuit stwierdza, że bliżsi są mu raczej artyści mniej znani, mniej popularni, dlatego zdanie 1.4. *Petit Biscuit s'identifie avec les artistes moins connus.* należało uznać za prawdziwe. Poprawną odpowiedź wskazało 82% zdających. W obrębie tego zadania największym wyzwaniem było zadanie 1.5. *Petit Biscuit garde le secret au sujet de ses études.* Poprawnie rozwiązało je 71% zdających. Odpowiedź muzyka: *Je ne veux pas en parler*, na pytanie dziennikarza o kierunek studiów, na który uczęszcza, jednoznacznie wskazuje na to, że zdanie 1.5. jest prawdziwe.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawdzana była także w zadaniu 3. – zadania 3.1., 3.2., 3.4. i 3.5. Wyniki zdających były bardziej zróżnicowane niż w zadaniu 1. i wahały się od 55% do 89% poprawnych odpowiedzi. Najłatwiejszym zadaniem w tym obszarze okazało się zadanie 3.1., w którym należało zdecydować, co skłoniło młodą kobietę do umieszczania filmików w Internecie. 89% zdających nie miało problemów z wyborem poprawnej odpowiedzi **A.** *pour gagner sa vie.* Zdający zrozumieli fragment wywiadu, w którym Josette wyjaśnia, że w pewnym momencie znalazła się bez pracy i środków do życia, stąd taki pomysł na zarobkowanie.

Przyjrzyjmy się zadaniu 3.4., które okazało się dla zdających najtrudniejsze.

Tekst 4.

3.4. Une poule d'un éleveur français

- A.** a battu un record national.
- B.** a répété le record de 1956.
- C.** a pondu le plus gros œuf au monde.

Transkrypcja:

En se rendant dans son poulailler, mardi 1er mai, un éleveur français a eu une bonne surprise. L'une de ses 6 000 poules pondeuses a fait un œuf de 216 grammes. Aucun éleveur en France n'avait jamais vu ça. La journée de la fête du Travail a été bien remplie pour cette poule que l'éleveur n'a pas réussi à reconnaître parmi les autres ! Aucun œuf plus lourd au monde n'avait été enregistré depuis 1956 : cette année-là, un fermier aux États-Unis avait trouvé un œuf de 456 grammes.

Zadanie to rozwiązało prawidłowo 55% maturzystów. Zadanie oparte było na tekście na temat niezwykłego „wyczynu” kury jednego z hodowców francuskich. Aby poprawnie rozwiązać zadanie należało znaleźć w wypowiedzi wyjaśnienie, na czym polegało to „osiągnięcie”. Autor wypowiedzi informuje, że dzień 1 maja jest wyjątkowy nie tylko dla pewnego rolnika, ale przede wszystkim dla jednej z jego kur, która zniosła jajko o wadze 216 gramów. Zdający powinni skojarzyć określenie *record national* ze zdania **A** z fragmentem nagrania, w którym jest mowa o tym, że we Francji nigdy jeszcze czegoś takiego nie widziano. Zdających, którzy błędnie zaznaczyli odpowiedź B mogła zmylić informacja, że w 1956 roku padł światowy rekord ciężaru jajka. Tym niemniej odpowiedź B jest nieprawidłowa, gdyż rekordowe jajko ważyło aż 456 gramów, a więc dużo więcej. Osoby, które wybierały odpowiedź C (ok. 25% zdających) być może zasugerowały się wyrażeniem z nagrania: *œuf plus lourd au monde*, dotyczyło ono jednak rekordowego jajka z 1956 roku.

W grupie zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu (zadanie 2. oraz zadania 3.3. i 3.6.) wyniki zdających wahały się od 67% do 88% punktów.

W zadaniu 2. należało wysłuchać czterech wypowiedzi, które łączyło słowo „ballon” i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie. Najwyższy wynik zdający osiągnęli w zadaniu 2.4. sprawdzającym umiejętność określania głównej myśli tekstu (88% poprawnych odpowiedzi).

Fragment zadania:

La personne

- A. parle d'une nouvelle source d'énergie.
- B. s'adresse aux gens qui préparent une fête.
- C. explique les règles d'une discipline sportive.

2.4.

C

Maturzyści, którzy wybrali prawidłową odpowiedź **C** bez trudu skojarzyli wyrażenia występujące w nagraniu *il se joue sur une patinoire, hockey sur glace, équipes de six joueurs s'affrontent, les joueurs ne sont pas équipés de patins à glace* z zasadami dyscypliny sportowej.

Najtrudniejsze okazało się zadanie sprawdzające kontekst wypowiedzi, tj. zadanie 3.3., w którym należało wskazać, jaki jest zawód osoby udzielającej wywiadu.

Tekst 3.**3.3. L'homme interviewé travaille comme**

- A. médecin.
- B. financier.
- C. animateur.

Transkrypcja:

Journaliste : Ce que vous faites maintenant, vous l'avez toujours fait ?

Fabrice Loizeau : Autrefois, j'étais responsable des finances dans une multinationale. En 1999, je découvre des séances de yoga du rire proposées par un médecin indien et je commence à donner des cours moi-même. Quelques années plus tard, je deviens son ambassadeur et professeur international. J'ai ouvert 5 clubs du rire en France.

Journaliste : Qui peut participer à une séance de yoga du rire ?

Fabrice Loizeau : Tout le monde, même les personnes qui sont de mauvaise humeur ou qui n'ont pas le sens de l'humour.

Journaliste : Quels sont ses effets sur la santé ?

Fabrice Loizeau : Le yoga du rire renforce votre système immunitaire. L'esprit et les émotions ne sont pas oubliés. Si un jour, vous participez à mon cours, vous verrez que votre humeur sera positive et votre journée joyeuse.

Poprawną odpowiedź **C** wybrało 67% zdających. Fabrice Loizeau opowiada o jodze śmiechu, o tym jak ją odkrył, dla kogo jest przeznaczona i czemu służy. Na to, że jest on instruktorem tego rodzaju jogi wskazują informacje z tekstu: *je commence à donner des cours moi-même, je deviens (...) professeur, si un jour, vous participez à mon cours*. Zdający, którzy błędnie zaznaczyli odpowiedź A najprawdopodobniej zasugerowali się usłyszonym w nagraniu słowem *médecin* odnoszącym się jednak nie do Fabrice Loiseau, a do indyjskiego lekarza, twórcy jogi śmiechu. Osoby, które wybrały odpowiedź B mogło zmylić określenie *responsable des finances*. Jest to stanowisko, jakie zajmował Fabrice Loizeau w przeszłości zanim zajął się profesjonalnie jogą. Tak więc odpowiedź ta jest niepoprawna.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych absolwenci uzyskali nieco wyższy wynik za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu, zadania 5.1., 5.2. i 6.5. (średni wynik – 90%) niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 86%).

Przyjrzyjmy się zadaniu 5.1., które w tej części arkusza sprawiło zdającym dużo trudności. Wymagało ono określenia głównej myśli tekstu.

Tekst 1.

ÉCHANGER SA MAISON

Nous avons échangé notre maison avec une famille canadienne. Après une longue correspondance par e-mail, nous nous sommes mis d'accord sur une période de deux semaines avec échange de voiture et garde du chien. Personnellement, je vois seulement des avantages. Il n'y a pas de frais d'hébergement. On connaît un autre style de vie. On apprend la culture de l'intérieur. Chez vous, il y aura quelqu'un pour arroser vos plantes et s'occuper de votre animal. C'est une solution économique pour voyager en famille, mais c'est très utile aussi pour échanger son logement étudiant, ou pour voyager souvent quand on est à la retraite. N'hésitez pas ! Essayez !

5.1. L'auteur du texte présente une réflexion sur

- A. des problèmes liés à un déménagement.
- B. quelques malentendus interculturels.
- C. une façon d'organiser les vacances.

Prawidłowa odpowiedź to zdanie **C**. Wskazało ją 82% zdających. Tekst dotyczy popularnej obecnie wymiany mieszkań w czasie wakacji. Autor tekstu przedstawia pozytywne strony takiej formy organizacji wakacji, np. jest to rozwiązanie ekonomiczne, a poza tym jeśli chce się podróżować całą rodziną, zapewniona jest opieka nad ogrodem i zwierzęciem pozostawionym w domu. Ten oryginalny sposób zakwaterowania jest korzystny nie tylko dla rodzin, ale również dla studentów lub emerytów. Zdający, którzy wybrali odpowiedź A prawdopodobnie założyli, że wymienienie się domami spowoduje kłopoty związane z przeprowadzką. Autor nie podaje jednak żadnej informacji o jakichkolwiek problemach. Osoby, które wybrały odpowiedź B zasugerowały się być może użyciem w tekście wyrażen: *un autre style de vie* i *on apprend la culture de l'intérieur*. Nie pojawiają się one jednak w kontekście nieporozumień międzykulturowych, a wręcz przeciwnie, są argumentami mającymi zachęcić do skorzystania z zamiany domów.

Wyniki za zadania sprawdzające umiejętność wyszukiwania określonych informacji w tekście (zadania 5.3. oraz 6.1.–6.4.) były wysokie: od 82% do 93% punktów. Najtrudniejszymi zadaniami sprawdzającymi tę umiejętność były dwa zadania (5.3. i 6.4), za które zdający uzyskali ten sam wynik – odpowiednio 83% i 82% poprawnych odpowiedzi.

Przyjrzyjmy się zadaniu 6.4. opartemu na tekście przybliżającym postać Loxlady, młodej, niezwyklej bibliotekarki.

6.4. Loxlady est une bibliothécaire différente des autres car

- A. elle a ouvert sa bibliothèque privée.
- B. elle a une bibliothèque dans un véhicule.
- C. elle est championne du concours de lecture rapide.
- D. elle a réussi le concours de bibliothécaire le plus connu.

Fragment tekstu:

C'était assez dur car les postes sont disponibles essentiellement sur concours. Pour ma part, j'ai eu la chance d'être engagée, sans ce fameux concours, à un poste très original de bibliothécaire sur un Médiabus. Depuis 3 ans, je suis au volant d'une bibliothèque ambulante qui circule dans la région. Je vis l'horreur du périphérique parisien au quotidien. Je suis devenue championne des chemins et des bouchons. Mon travail, c'est d'aller apporter la culture aux personnes qui n'ont pas accès à une bibliothèque traditionnelle.

Maturzyści, którzy wybrali prawidłową odpowiedź **B** znaleźli w tekście informacje o tym, co odróżnia Loxlady od innych bibliotekarzy. Zwrócili uwagę na wyrażenie *bibliothèque ambulante qui circule dans la région* oraz na to, że w kolejnych zdaniach jest mowa o trudnej jeździe paryską obwodnicą i o korkach drogowych. O oryginalności tej bibliotekarki nie świadczy więc ani zwycięstwo w konkursie na bibliotekarza (odpowiedź D), ani w konkursie szybkiego czytania (odpowiedź C). Dystraktory C i D mogły być atrakcyjne dla niektórych zdających najprawdopodobniej z powodu użycia w nich słów identycznych z użytymi w tekście: *concours* i *championne*. Tutaj odnoszą się one jednak do zupełnie innego kontekstu. Loxlady jest mistrzynią..., ale w manewrowaniu na obwodnicy i omijaniu zakorkowanych dróg.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych najlepiej opanowaną umiejętnością okazało się określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (zadanie 4. – średni wynik – 91%). Zdający właściwie dopasowali nagłówki dotyczące zasad skautingu do odpowiednich części tekstu na temat ruchu skautowego. Zadanie 7., które sprawdzało umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu również nie sprawiło zdającym kłopotów (średni wynik – 86%).

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych średni wynik to 82%. Zadanie 8. polegające na uzupełnieniu luk w tekście odpowiednimi wyrazami było łatwiejsze dla maturzystów niż zadanie 9., w którym należało wybrać właściwe tłumaczenie fragmentu podanego w nawiasie (średni wynik – odpowiednio 86% i 78%). Obie te wiązki zadań sprawdzały zarówno znajomość leksyki jak i gramatyki. Wyniki za poszczególne zadania wahały się od 65% do 91% poprawnych odpowiedzi.

W zadaniu 8. zdający uzyskali porównywalne wyniki, we wszystkich zadaniach udzielono powyżej 80% poprawnych odpowiedzi. Jednym z trudniejszych było zadanie 8.1.

Fragment tekstu:

La « Cité radieuse » est une résidence construite par Le Corbusier **8.1.** _____ le 8e arrondissement à Marseille.

- A. sur
- B. dans
- C. chez

Prawidłowej odpowiedzi **B** udzieliło 82% zdających. Zadanie sprawdzało znajomość gramatyki. Zdający mieli wybrać odpowiedni przyimek, który łączy się z *arrondissement*. Słowo to odnosi się do podziału administracyjnego dużych miast francuskich i jest często używane w tekstach w podręcznikach szkolnych. Wydawać by się mogło, że dopasowanie

przyimka nie powinno sprawić kłopotu zdającym. Niemniej jednak, część zdających wybrała odpowiedź A, przyimek, którego można użyć do umiejscowienia przedmiotu w przestrzeni oraz odpowiedź C, przyimek, który jest stosowany tylko w odniesieniu do osób.

Jednymi z najłatwiejszych w tej części arkusza okazały się zadania 8.3. i 9.4., sprawdzające znajomość leksyki (86% poprawnych odpowiedzi). W zadaniu 8.3. maturzyści nie mieli kłopotów z wyborem odpowiedniego rzeczownika spośród trzech opcji. Wyrażenie *en plein air* zdający najprawdopodobniej skojarzyli z plenerem w języku polskim i poprawnie zaznaczyli odpowiedź **A. air**. W zadaniu 9.4. tłumaczenie *idź dalej prosto* i wybór opcji **B. continue tout droit** nie stanowiły problemu dla abiturientów. Jest to jedna z typowych reakcji, kiedy wyjaśniamy komuś, jak dojść do poszukiwanego przez niego miejsca.

Najtrudniejsze spośród zadań sprawdzających znajomość środków językowych okazało się zadanie 9.1., w którym należało wybrać opcję, która jest właściwym tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie.

9.1.

Léa viendra chez vous si vous (*wyślecie jej*) _____ une invitation.

- A. l'envoyez
- B. lui envoyez
- C. envoyez-lui

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 65% zdających, którzy zauważyli, że tłumaczenie dotyczy czasownika odmienionego w trybie oznajmującym z zaimkiem dopełnienia dalszego. Osoby, które wybrały odpowiedź A nie zwróciły uwagi, że w proponowanym tłumaczeniu użyty jest zaimek dopełnienia bliższego (*l'*), co wyklucza tę opcję jako poprawną. W odpowiedzi C zaimek jest właściwy, ale czasownik jest w trybie rozkazującym, a nie oznajmującym. Ci którzy, wybrali tę odpowiedź zasugerować się mogli kolejnością słów w tłumaczeniu dosłownym z języka polskiego.

Sporo kłopotów przysporzyło zdającym wskazanie poprawnego tłumaczenia zaimka dzierżawczego z rzeczownikiem w liczbie mnogiej w zadaniu 9.3.

9.3.

Ils sont partis avec (*swoimi synami*) _____.

- A. ses fils
- B. leur fils
- C. leurs fils

Prawidłowo rozwiązało to zadanie 66% maturzystów. Najczęściej wybierany dystraktor A to typowy błąd polskich uczniów. W języku polskim używamy zaimka *swoimi* zarówno przy podmiocie w liczbie pojedynczej, jak i przy podmiocie w liczbie mnogiej. Jednak w języku francuskim zaimek dzierżawczy musi być dopasowany do podmiotu: gdy jest on w liczbie mnogiej, stosuje się zaimek *leur*, jeśli dopełnienie jest w liczbie pojedynczej lub *leurs*, gdy dopełnienie jest w liczbie mnogiej.

Średni wynik za zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi (zadanie 10.) to 83%. W zadaniu tym zdający miał napisać tekst do zamieszczenia na blogu po zakupie prezentu w sklepie internetowym. Większość zdających potrafiła skutecznie przekazać określone w poleceniu

informacje i dobrze radziła sobie z ich rozwinięciem (średni wynik w kryterium treści – 77%). Maturzyści nie mieli problemu z wyjaśnieniem, dlaczego wybrali ten właśnie sklep internetowy na zakup prezentu dla koleżanki. Najczęściej wymienianym powodem wyboru sklepu była rekomendacja przez inne osoby lub pozytywne opinie w Internecie, co ilustruje poniższy fragment pracy (Przykład 1.).

Przykład 1.

Bonjour à tous,

Je voudrais partager avec vous mon expérience. Je viens d'acheter un cadeau dans une boutique en ligne.

Y'ai choisi cette boutique grâce à ma mère. Elle m'a dit que les prix étaient bonnes. Elle a déjà acheté quelque chose dans cette boutique dans le passé et la qualité du produit était bonne.

Maturzyści nie mieli też problemów z wyborem prezentu i opisaniem go (podpunkt 2.). Większość zdających jako prezent podawała ubranie, np. T-shirt, sukienkę oraz kosmetyk lub książkę.

Wśród problemów związanych z zamówieniem (podpunkt 3.) zdający najczęściej wymieniali kłopoty z dostawą, opóźnienie lub uszkodzenie paczki.

Realizacja podpunktu 4., w którym należało udzielić rady, jak uniknąć podobnych problemów z zamówieniem, była największym wyzwaniem. Niektórzy zdający podawali ogólną radę odnoszącą się do zakupów przez Internet, inni natomiast udzielali rady związanej z podanym wcześniej problemem, nie precyzując ani nie wyjaśniając jej dokładniej (nie rozwijali wypowiedzi). Pokazuje to Przykład 2.

Przykład 2.

donné d'autre personne. C'est parce que je voudrais vous dire que vous toujours devez voir si tout est bon avec les choses vous acheter en ligne.

Wysoki wynik zdający uzyskali w kryteriach: spójność i logika tekstu (91%) oraz zakres środków językowych (87%), natomiast trochę niższy w kryterium poprawności środków językowych (średni wynik – 78%).

Poziom rozszerzony

Średni wynik uzyskany przez absolwentów szkół ponadgimnazjalnych przystępujących do egzaminu maturalnego z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym wyniósł 67% punktów.

Maturzyści osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 77%). Gorzej poradzili sobie z rozumieniem ze słuchu (średni wynik – 74%) oraz tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 66%). Najniższy wynik uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 52%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (zadania 1.1., 1.3. oraz 3.5. – średni wynik 84%) okazały się dla zdających łatwiejsze niż te, które wymagały znalezienia określonych informacji w tekście (zadania 2.1.–2.4. oraz 3.1.–3.4. – średni wynik – 70%).

Dość trudne okazało się zadanie 1.2. sprawdzające umiejętność oddzielania faktów od opinii. Poprawne rozwiązanie wskazało 67% zdających. W zadaniach tego typu, inaczej niż przy wyszukiwaniu szczegółowych informacji w tekście, zdający nie musi stwierdzić, czy dana informacja jest zgodna z tekstem. Wszystkie informacje wymienione w zadaniu w tekście się znajdują. Zadaniem zdającego jest zakwalifikować każdą z nich jako fakt lub opinię. W tym przypadku wymagane było wskazanie opinii. Wskazówką do wybrania poprawnej odpowiedzi **B. *Ceux qui ont le sens de l'humour, sont de bons employés.*** był fragment nagrania: *pour certains directeurs des ressources humaines [...] les salariés qui possèdent le sens de l'humour font mieux leur travail. Ils estiment qu'une personne... Pour* jest w tym kontekście synonimem do: *d'après* lub *selon*, które wskazują na osobę wyrażającą opinię, tutaj na dyrektorów personalnych. Czasownik *estimer* natomiast zapowiada ocenę (subiektywną) osób posiadających poczucie humoru, czyli opinię dyrektorów personalnych na temat tych osób. Zdający, którzy błędnie wybrali opcje A i C nie zwrócili uwagi na to, że stwierdzenia te poparte są naukowymi badaniami, a więc są to fakty. W przypadku odpowiedzi A, informację poprzedziło wyrażenie: *D'après une récente étude...*, a informację C: *d'après la même recherche.*

Zadanie 1.3., w którym zdający mieli określić intencję autora wypowiedzi okazało się najłatwiejsze (91% poprawnych odpowiedzi) spośród zadań sprawdzających globalne rozumienie tekstu. Zdający, którzy wybrali prawidłową odpowiedź **B. *(La personne) invite à voter dans un concours,*** zrozumieli zapewne wielokrotnie występujące w nagraniu słowa zachęty do udziału w głosowaniu w konkursie na najlepszy rogalik: *Dites-nous où...; N'hésitez pas à assister...; Exprimez votre choix...; C'est à vous de jouer !* Nieliczni maturzyści, którzy wybrali odpowiedź A. *(La personne) compare deux concours.,* zasugerowali się zapewne usłyszaną na początku wypowiedzi informacją o konkursie na najlepszą bagietkę, ale osoba mówiąca w żaden sposób nie porównuje tych konkursów. Zdający, którzy zaznaczyli odpowiedź C. *(La personne) propose de modifier les principes d'un concours.* wybrali ją być może słysząc wyrażenie *les principes d'un concours.* Pojawia się ono w wypowiedzi, ale w zupełnie innym kontekście niż w zdaniu C. Autor wypowiedzi nie proponuje żadnych zmian w zasadach konkursu, ale wyjaśnia słuchaczom reguły głosowania w konkursie na najlepszy rogalik.

Jednym z trudniejszych zadań w tej części arkusza było zadanie 3.5. oparte na dłuższym wywiadzie z Guillaume, mistrzem świata w tańcu na lodzie. Zdający mieli wykazać się umiejętnością określania intencji autora/nadawcy tekstu.

3.5. Pendant l'interview, Guillaume

- A. se plaint de sa vie de patineur professionnel.
- B. dévoile la rivalité dans le milieu des patineurs.
- C. décrit ses relations avec sa partenaire de sport.
- D. exprime sa volonté de devenir entraîneur de danse sur glace.

Poprawne rozwiązanie wskazało 72% abiturientów. Na prawidłową odpowiedź **C** naprowadzały zarówno wypowiedzi Guillaume'a, jak też pytania dziennikarza dotyczące początków kariery, jego zainteresowań i jego partnerki w tańcu, ich sukcesów oraz wzajemnych kontaktów na treningach i poza nimi. Uwaga dziennikarza skupia się na przede wszystkim na relacjach między partnerami, stąd pytania o ich życie poza lodowiskiem, wspólne plany na przyszłość. Bardzo atrakcyjny był dystraktor D. Osoby, które wybrały tę odpowiedź sugerowały się być może częstym zjawiskiem, kiedy sportowiec po zakończeniu kariery decyduje się na trenowanie innych. Guillaume nie planuje jednak zostać trenerem. Jego pasją jest również moda i myśli raczej o zawodzie stylisty. Zdający, którzy zaznaczyli odpowiedź A najprawdopodobniej nie zrozumieli czasownika *se plain*. Guillaume niejednokrotnie podkreśla radość i satysfakcję, jakie czerpie z uprawiania tańca na lodzie, co wyklucza tę odpowiedź jako poprawną. Nieliczni maturzyści wybrali odpowiedź B. Tymczasem Guillaume w ogóle nie nawiązuje do rywalizacji w środowisku tancerzy na lodzie.

Wyniki uzyskane w tej części arkusza za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście pokazują, że tegoroczni maturzyści lepiej poradzili sobie z rozwiązywaniem zadań 3.1.–3.4., opartych na wspomnianym już dłuższym wywiadzie (średni wynik – 77%), niż z zadaniami 2.1.–2.4., opartymi na krótkich wypowiedziach monologicznych na temat mody lansowanej przez gwiazdy kina (średni wynik – 63%). Największym wyzwaniem okazało się dopasowanie właściwego zdania do wypowiedzi 2.4.

Fragment zadania:

- A. J'ai adopté une solution bien pratique.
- B. Son style négligé est devenu un atout.
- C. Une convenance a été mise en cause.

2.4.
B

Transkrypcja:

2.4.

Quand les hommes se mettent à la mode, ils ne craignent pas de travailler leur look. Et ils ne font pas les choses à moitié ! À chacun son image, qu'il soit rocker, hip-hop, dandy ou hipster. Ce phénomène est parfaitement illustré par les stars masculines. La jeune génération joue ainsi pleinement la carte du look pour se faire remarquer, chacun ayant sa spécialité. Mathieu Amalric est souvent décoiffé, il porte des vestes un peu trop grandes, son col de chemise dépasse toujours un peu. Mais à mieux y regarder, cette conception de son look rend Mathieu Amalric encore plus sympathique : après tout, c'est l'homme qui fait les vêtements et pas l'inverse.

Zadanie to poprawnie rozwiązało 46% maturzystów. Wybór poprawnej odpowiedzi **B** wymagał zrozumienia fragmentu (zaznaczenie w tekście) mówiącego o stylu znanego francuskiego aktora, który nie przywiązuje zbyt dużej wagi do swojego wyglądu, wręcz przeciwnie, pewne zaniedbanie fryzury lub niedopasowanie ubrania tworzą jego własny niepowtarzalny styl, świadczą o jego oryginalności, stanowią jego mocną stroną. Dla dużej grupy zdających atrakcyjny okazał się dystraktor C. Najprawdopodobniej zinterpretowali oni styl Mathieu Amalrica jako rzucenie wyzwania konwensom, które wymagają starannego ubioru. Tymczasem aktor nie traktuje swojego stylu jako przejawu buntu. Osoba, która wypowiada się na jego temat nie wspomina o tym, że styl Mathieu Amalrica jest reakcją na obowiązujące zasady.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający mieli rozwiązać zadania wymagające wyszukania określonych informacji w tekście (zadania 4.1.–4.4., oraz 6.1., 6.2., 6.4.), rozumienia tekstu jako całości (zadanie 6.3., 6.5.) oraz rozpoznania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (zadania 5.1.–5.4). Tegoroczni maturzyści najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających pierwszą z wymienionych umiejętności (średni wynik – 81%). Wysoki wynik abiturienti uzyskali za zadanie 4., które wymagało wyselekcjonowania określonych informacji w tekście dotyczącym muzyki (od 89% do 80% poprawnych odpowiedzi).

Najtrudniejszym zadaniem sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji było zadanie 6.2. oparte na tekście publicystycznym prezentującym postać znanej himalaistki Sophie Lavaud. Przyjrzyjmy się temu zadaniu.

6.2. En 2012, Sophie Lavaud

- A. a remporté un succès financier.
- B. a acquis un chalet à la montagne.
- C. a travaillé comme guide au mont Blanc.
- D. a atteint l'un des plus hauts sommets au monde.

Fragment tekstu:

Aussi loin que remontent ses souvenirs d'enfance, situés notamment à Lausanne, où elle a grandi, Sophie Lavaud a toujours aimé marcher en montagne. Le chalet familial près de Chamonix, dans les Alpes françaises, s'y prêtait. Son père, décédé tôt, a été chasseur alpin dans l'armée française. Sa mère, trekkeuse confirmée, lui a donné le goût de l'effort et des voyages lointains. Sophie Lavaud s'est offert sa première ascension du

« 8000 » en Himalaya en 2012 avec ses propres économies, comme d'autres paient un guide pour les emmener au mont Blanc. Les circonstances de la vie lui en donnaient l'opportunité. L'entreprise qu'elle avait créée avec son frère avait vu son modèle économique balayé par la crise financière. Sans travail, sans contrainte privée, elle avait beaucoup de temps et de liberté.

Prawidłową odpowiedź **D** wskazało 62% zdających. Zdający mieli za zadanie wybrać, co wydarzyło się w życiu Sophie Lavaud w 2012 roku. Dla Sophie był to rok znaczący, bowiem zdobyła wtedy swój pierwszy ośmiotysięcznik. Aby zaznaczyć poprawną odpowiedź należało zrozumieć fragment tekstu, w którym autor wyjaśnia, że była to wyprawa sfinansowana z jej własnych oszczędności. Ci, którzy wybrali odpowiedź C zasugerowali się najprawdopodobniej występującym i w zdaniu i w tekście wyrażeniem „guide... mont Blanc”, jednak Sophie nie pracowała jako przewodnik alpejski. Autor dokonuje porównania: Sophie swoje oszczędności zainwestowała w wyprawę w Himalaje, tak jak niektórzy przeznaczają swoje, aby opłacić przewodnika, z którym mogą wspiąć się na najwyższy szczyt w Europie. Atrakcyjny był dystraktor B. Autor tekstu pisze o upodobaniu Sophie do wędrowania po górach, udogodnieniem do tych wędrowek było posiadanie przez rodzinę Sophie domku górskiego w Alpach. Sophie nie musiała więc kupować takiego domku, dlatego odpowiedź B jest niepoprawna. Zdający, którzy wybrali odpowiedź A najprawdopodobniej nie zrozumieli fragmentu tekstu dotyczącego firmy Sophie. Autor nie mówi o sukcesie finansowym Sophie, a wręcz przeciwnie, mówi o upadku jej firmy z powodu kryzysu ekonomicznego. To wyklucza odpowiedź A jako poprawną.

Zdający nieco gorzej poradzi sobie z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 78%).

Zadanie 6.3., w którym należało określić główną myśl ostatniego akapitu ww. tekstu okazało się trudne dla zdających.

6.3. Dans le dernier paragraphe, l'auteur parle

- A. des angoisses de Sophie Lavaud.
- B. de la persévérance de Sophie Lavaud.
- C. du prix que Sophie Lavaud a payé pour son succès.
- D. du projet de la prochaine expédition de Sophie Lavaud.

Fragment tekstu:

En 2014, elle pose le pied sur le toit du monde, c'est le déclic pour aller jusqu'au bout de son idée. Quand cette femme se met en tête de gravir les quatorze « 8000 », elle réussit. Quand Sophie n'est pas en expédition, elle fait tout pour trouver les fonds qui financent ses projets. Elle assume ses obligations envers ses sponsors : conférences, relations publiques. Son passé dans le marketing l'y aide. Mais ne lui demandez pas de parler de la mort sans cesse ressentie pendant ses ascensions en Himalaya, elle met un couvercle sur le sujet. « Je vis simplement ma passion. Tant que j'en ai la force, les moyens financiers et du plaisir, je le ferai à tout prix ». Avec onze « 8000 » gravis, elle est l'une des plus grandes himalayistes du monde. Ce n'est pas banal. Si c'était facile, d'autres l'auraient fait avant elle, non ?

Zadanie rozwiązało prawidłowo 68% absolwentów. Analiza wyborów odpowiedzi prowadzi do wniosku, że jedną z przyczyn utraty punktu w tym zadaniu mogła być nieuważna lektura oraz odwoływanie się bardziej do własnych przekonań i utartych poglądów niż do treści tekstu. W powyższym fragmencie tekstu autor skupia się na cechach charakterologicznych Sophie, na jej wytrwałym dążeniu do celu, szukaniu sposobów na sfinansowanie wypraw, co jednoznacznie wskazuje na poprawną odpowiedź **B**. Tymczasem, często pisząc o wyprawach w wysokie góry mówi się o cenie, jaką płacą himalaiści za swój sukces w życiu osobistym, rodzinnym, o ich wyrzeczeniach, dlatego też bardzo atrakcyjny był dystraktor C odnoszący się właśnie do tej stereotypowej opinii. Wspinaczka wysokogórska wiąże się niejednokrotnie z niepokojami i obawami (np. z sytuacją pogodową, która może zadecydować o powodzeniu wyprawy), ale ten temat nie jest poruszany w ostatnim akapicie. Autor zwraca uwagę na przyjemność, jakiej dostarcza Sophie jej pasja wysokogórska. Niewielki procent zdających, którzy wybrali odpowiedź D zmyliła być może informacja o chęci zdobycia przez Sophie wszystkich 14 ośmiotysięczników. Autor nic jednak nie pisze na temat kolejnej wyprawy Sophie, kończy swój artykuł podkreśleniem jej dotychczasowych osiągnięć, które stawiają ją w rzędzie najwybitniejszych himalaistek na świecie.

W tym obszarze dość trudne okazało się zadanie 5. sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Średni wynik uzyskany za to zadanie wyniósł 70% punktów. Tekst dotyczył rewolucji technologicznej. Dużym wyzwaniem było dla maturzystów uzupełnienie luki 5.3.

Fragment tekstu:

D'une certaine manière, nous sommes entrés dans la quatrième dimension. **5.3. C**
Ils s'étaient juste trompés de direction : cette autre dimension n'est pas hors de l'espace et du temps, mais à l'intérieur de nous-mêmes.

- B.** Entre ceux qui ont les moyens de sauver leur réputation sur le Web et ceux qui rament pour avoir 20 amis virtuels ou des commentaires.
- C.** Celle que fantasmaient tous les épisodes de science-fiction de notre enfance.
- D.** Plus grand, immense même, plein de rencontres improbables et d'occasions favorables.

Poprawnie uzupełniło tę lukę 59% zdających. Aby prawidłowo rozwiązać to zadanie należało zwrócić uwagę na ścisłe połączenie gramatyczne zdań przed i po luce ze zdaniem C. Zaimek wskazujący *celle* odnosi się do słowa: *quatrième dimension*, co łączy gramatycznie początek zdania **C** ze zdaniem poprzedzającym lukę. Zdanie po luce rozpoczyna zaimek *ils* zastępujący wyrażenie « tous les épisodes de science-fiction de notre enfance » znajdujące się w zdaniu C. Tak więc zdanie to pasuje idealnie do miejsca w tekście, w którym znajduje się luka 5.3. Najbardziej atrakcyjny był dystraktor B. Wybrało go prawie 20% zdających. Zasugerowali się oni, być może, faktem, że zdanie po luce zaczyna się od zaimka *ils*, który zestawili z zaimkiem wskazującym *ceux*, występującym w zdaniu B. Mogli oni również przyjąć, że wymieniony w zdaniu przed luką czwarty wymiar znajduje się (w sensie przenośnym) pomiędzy dwoma grupami użytkowników Internetu. Zdający, którzy wybrali zdanie D uznali je być może za opis czwartego wymiaru. Zapomnieli oni jednak, że słowo *dimension* jest rodzaju żeńskiego (po polsku *wymiar* jest rodzaju męskiego), więc, użyty na początku zdania D przymiotnik *grand* wyklucza to zdanie jako poprawne.

Spośród wszystkich zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym największą trudność sprawiły zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Zadania otwarte (zadanie 8. i 9.) okazały się zdecydowanie trudniejsze niż zadanie zamknięte (zadanie 7.). Średni wynik to 61% w zadaniu 7., 51% w zadaniu 8. i 43% w zadaniu 9.

W zadaniu 7. zdający zazwyczaj lepiej radzą sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość leksyki niż z tymi, w których należy się wykazać znajomością struktur gramatycznych. W tym roku wiele problemów sprawiło zadanie 7.2., sprawdzające właśnie znajomość słownictwa. Przyjrzyjmy się temu zadaniu.

Fragment tekstu:

Les messages publicitaires mettent en **7.2.** _____ une famille idéale imaginaire où les rapports sont harmonieux, les gens souriants et où toutes les banlieues du monde vivent dans l'abondance.

7.2.

- A. cause
- B. forme
- C. scène
- D. relation

Prawidłową odpowiedź **C** wskazało 57% maturzystów. Wszystkie zaproponowane opcje odpowiedzi to rzeczowniki, które tworzą najczęściej używane w języku francuskim kolokacje z czasownikiem *mettre*. Zadanie jest oparte na tekście dotyczącym chwytów reklamowych wykorzystujących wizerunek idealnej rodziny, takiej, jaką każdy chciałby mieć. Twórcy reklam, bazując na tej potrzebie konsumentów, promują wiele produktów. Taki kontekst pozwala na wybór tylko opcji C.

Największym wyzwaniem dla tegorocznych maturzystów było zadanie 8.2.

Cette retrospective rassemble 2500 œuvres prestigieuses **8.2.** (*provenir*) _____ du Musée national d'art moderne de Paris et de la galerie Tretiakov de Moscou.

Prawidłowo rozwiązało to zadanie jedynie 12% absolwentów. Było to jednocześnie najtrudniejsze zadanie w całym arkuszu. Poprawną odpowiedzią był imiesłów *provenant*. Zdający, szczególnie ci o niższych kompetencjach językowych, uzgadniali imiesłów z poprzedzającym go rzeczownikiem. Tymczasem, w przeciwieństwie do języka polskiego, imiesłów czasu teraźniejszego w języku francuskim jest nieodmienną częścią mowy. Część zdających utworzyła niewłaściwy imiesłów *participe passé* zamiast *participe présent*.

Trudne okazało się dla maturzystów zadanie 9., polegające na przetłumaczeniu na język francuski fragmentów zdań (43% poprawnych odpowiedzi).

Dużym wyzwaniem było przetłumaczenie zdania 9.4. (*Chcesz jeszcze ryżu*) _____ ? Prawidłowo rozwiązało je 26% zdających. Najczęstszym błędem popełnianym przez zdających była niewłaściwa pisownia wyrazu *riz*. Kolejnym, brak rodzajnika cząstkowego *du*, przed wyrazem *riz* lub zastępowanie go rodzajnikiem określonym *le*.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Maturzyści mieli do wyboru napisanie rozprawki, w której mieli wyrazić swoją opinię na temat rezygnacji z zakupu nowych ubrań

przez cały rok lub napisanie artykułu z propozycją swojej inicjatywy w ramach kampanii promującej czytanie i przedstawienie korzyści płynących z czytania. Najwyższy średni wynik zdający osiągnęli w kryterium spójności i logiki wypowiedzi – 80% punktów. Dość wysokie były także wyniki w kryterium zgodności z poleceniem (średni wynik – 70%). Zdarzały się jednak prace, w których pominięty był jakiś istotny element tematu, np. brak było nawiązania do aspektu ekologicznego. Nawet zdający zachęcający do kupowania odzieży używanej lub wymiany ubrań z kolegami/koleżankami ograniczali się niejednokrotnie do aspektu ekonomicznego takich działań, nie wspominając o ich wpływie na środowisko (zapobieganie zaśmiecaniu środowiska oraz zużyciu energii i wody na produkcję nowych ubrań). Niektórzy zdający nie odnosili się do konkretnej akcji – „Nie kupię nowych ubrań przez cały rok” – tylko opisywali różne trendy w modzie oraz przedstawiali możliwości kreowania własnego wizerunku poprzez oryginalny ubiór. W przypadku artykułów, niektórzy zdający zamiast przedstawienia własnej inicjatywy w ramach kampanii popularyzującej czytanie, opisywali szkolną bibliotekę lub obowiązkowe lektury.

Niższy wynik zdający uzyskali w kryterium zakresu środków językowych (średni wynik – 60%). Pokazuje to, że absolwenci stosowali głównie słownictwo i struktury o wysokim stopniu pospolitości. Najmniej punktów egzaminatorzy przyznali w kryterium poprawności językowej (średni wynik – 54%). Maturzyści popełniali liczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które niejednokrotnie w znacznym stopniu zaburzały komunikatywność wypowiedzi.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka francuskiego pozwala na sformułowanie następujących rad dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Wybory zdających w zadaniach zamkniętych pokazują, że niejednokrotnie udzielają oni odpowiedzi na podstawie pojedynczych słów powtarzających się w tekście słuchanym lub czytanim i w zadaniu, a za mało uwagi zwracają na kontekst, w jakim te wyrazy występują. Bardzo ważne jest, aby przygotowując uczniów do egzaminu, zachęcać ich do bardziej wnikliwej analizy powiązań między tekstem a zadaniem. Powinni oni być w stanie wskazać fragment tekstu, który uzasadnia wybór poprawnej odpowiedzi oraz podać powody odrzucenia pozostałych opcji. Dzięki temu, na egzaminie będą wybierać odpowiedzi bardziej świadomie.
- ❖ Tegorocznii abiturienti uzyskali stosunkowo niskie wyniki w zadaniach sprawdzających rozpoznawanie związków między częściami tekstu. Wyraźnie widać, że maturzyści uzyskują niższe wyniki, kiedy rozwiązanie zadania wymaga zrozumienia dłuższego fragmentu tekstu lub logicznego połączenia informacji z kilku zdań. Należy zwracać uwagę uczniów na różnorodne rodzaje związków w tekście, np. typowe wyrażenia, które wskazują na kontynuację myśli, wprowadzają przeciwny punkt widzenia lub zapowiadają ilustrację jakiegoś problemu przykładem. Aby doskonalić umiejętności uczniów, warto też przygotować ćwiczenia polegające na układaniu fragmentów tekstu we właściwej kolejności oraz łączeniu różnych części tekstu w logiczną całość, np. za pomocą wskaźników zespolenia (tzw. *connecteurs logiques*). W ten sposób uczniowie nie tylko rozwiną swoją świadomość tego, czym jest tekst i co sprawia, że stanowi spójną całość, ale może to także wpłynąć pozytywnie na jakość tworzonych przez nich tekstów własnych oraz poprawić ich wyniki w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym. Wielu zdających uzyskuje niskie wyniki, a czasem nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań. Wskazywać to może na zbyt duże skupienie się na lekcjach na umiejętnościach receptywnych i mniej intensywną pracę nad jakością języka uczniów. Tymczasem brak znajomości podstawowych struktur gramatycznych lub ograniczony zasób słownictwa może wpływać nie tylko na wynik osiągnięty przez maturzystów w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale bardzo często pośrednio powoduje też błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie słuchanych oraz pisanych tekstów. Staje się też poważną przeszkodą w stworzeniu poprawnej, logicznej, wyczerpującej wypowiedzi pisemnej.
- ❖ Biorąc pod uwagę ograniczony zasób słownictwa, którym dysponują zdający (szczególnie ci, którzy przystępują do egzaminu na poziomie rozszerzonym), można stwierdzić, że wskazane byłyby dodatkowe ćwiczenia syntaktyczne polegające na kształtowaniu umiejętności konstruowania zdania tak, aby najtrafniej wyrażało ono pożądaną myśl. W procesie edukacyjnym szczególny nacisk należy położyć na ćwiczenia wzbogacające zasób słownictwa, np. słowotwórstwo, stosowanie wyrazów o znaczeniu przeciwnym i wyrazów bliskoznacznych, zastępowanie struktur o wysokim stopniu pospolitości wyrażeniami synonimicznymi, sięganie do idiomów, metafor itp.